Secvențe culturale

Anul I, numărul 6, septembrie 2026 ISSN: 3120-2535 ISSN-L: 3120-2535 Publicație a editurii VIC

După multitudinea evenimentelor culturale ale căror denumiri au în componență cuvântul „Folk”, este de remarcat faptul că acest gen muzical a renăscut ca pasărea Phoenix și că a căpătat o și mai mare forță: Floare de Folk, VAMAdus Folk, Folk Minor Fest, Nord Est Folk, FOLK’N’IAȘI, Folk la Dunăre, Oradea Folk, Folk You, Tabăra Folk, Gărâna Folk, Gala Folk Floare de Colț, Colibița Folk Fest, FolkEver, Folk pe pâine, Tabăra Folk, O Gură de Folk, Dor de Folk, VAMAdus Folk, Folk Minor Fest, Folk Fest Remember Costinești, Salonul de Folk și Blues, Târgul Național de Muzică Folk „Vasile Mardare”, Galele Bistrița Folk, Festivalul de Folk „Octavian Bud”, B Zone Folk, Festivalul Național de Folk și Baladă „Poarta Sărutului”, Brezoi Folk Festival, Felix Folk Festival, Festivalul de Folk „Vama de la Munte”, Apollonia Folk Festival, Întoarcerea la Folk și câte altele vor mai fi de-a lungul, de-a latul și de-a curmezișul țării acesteia care trăiește cumva diametral opus poeziei și poeziei cântate (cum îi spune Dan Vană folk-ului).

Când Nicolae Doboș — fondatorul Trupei Arhaic, el însuși un important propovăduitor al poeziei și al muzicii folk, creator de evenimente culturale de gen de excepție, în special în zona Ardealului și a Maramureșului istoric din care se trage și căruia i se revendică — mi-a propus să particip la un eveniment între prieteni, în care să se cânte și să se spună poezie, nu am ezitat, mai ales că titlul suna cumva deosebit de toate celelalte: Folk în grădina Iuliei. Așa se face că duminică, 13 septembrie 2026, s-au adunat chiar în grădina Iuliei Nicoleta Vlăduțu, din strada Lalelelor numărul 5, Chitila, folkiști și poeți, prieteni și iubitori ai cuvântului scris și cântat, fiecare aducând câte ceva de-ale gurii, cam cum se făcea în vremurile de dinaintea lui decembrie 1989 când era organizată o petrecere ad-hoc.

Textele poetice cântate de Ana

Maria Dumitru, Mihai Racoviţan (cu acompaniament la Tarabană realizat de David Mihai Racoviţan), Viorel Simionescu, Victor Stoian, Valer Moldovan şi, desigur, Trupa Arhaic (în formulă restrânsă, cu Nicolae Doboş, Grigore Ureche şi John Nistor) s-au împletit cu versurile citite sau recitate de Nicolae Doboş, Nicolaie Dincă, Valeru Ciurea şi Maria Racoviţan.

Orice cuvinte aş folosi pentru a descrie ce s-a întâmplat acolo, în grădina Iuliei, nu ar putea nici pe departe exprima starea (stările) prin care au trecut participanţii, trăirile şi emoţiile, căldura prieteniei şi a cunoaşterii, atmosfera caldă a sufletelor şi a unui soare de toamnă autentică. Rămân mărturie amintirile fiecăruia, dar, mai ales, excepţionalele fotografii realizate de Maria Racoviţan şi Claudiu Stoica, mărturii din care transpare fără echivoc toată frumuseţea unui moment cultural şi sufletesc unic.

Şi tot de bună şi extrem de gustoasă amintire rămân sarmalele concepute de Iulia Nicoleta Vlăduţu, Cristina Dascaliuc, Alexandra Boris, Florentina Stoica şi Elena Chelariu, sub „supravegherea" lui Valer Moldovan (care a adus cu el de la Miercurea Ciuc şi delicioasa pâine cu cartofi pe care o fac harghitenii), micii aduşi şi fripţi de Claudiu Stoica, pâinea cu sare făcută de Cornelia – cu care au fost primiţi invitaţii-, prăjiturile de casă făcute de mai toată partea feminină prezentă (Cornelia Ciurea, Maria Racoviţan (ajutată de fiul ei, David Mihai Racoviţan, împreună cu care a făcut un mare platou cu clătite), Ana Maria Dumitru, Dana Pantia şi Florentina Stoica), dar şi surpriza serii, două delicioase torturi făcute de Vali Dumitru şi Cristina Dascaliuc.

Iulia Nicoleta Vlăduţu, care a iniţiat minunatul eveniment spre a cinsti (şi) cei 10 ani de când a cunoscut Trupa Arhaic (trupă care anul acesta, 2026, sărbătoreşte 16 ani de la înfiinţare) mărturisea zilele trecute: *„Doamne... mie încă nu îmi vine să cred că a fost aşa de frumos! Îmi este sufletul plin de bucurie că am reuşit să aduc în sufletul fiecărui om ce mi-a călcat pragul această emoţie unică. Să fim sănătoşi şi să ne fim mereu aproape! Cu voia lui Dumneazeu şi a voastră, la anul vom repeta întâlnirea. Poate facem un obicei din întâlnirea noastră, în fiecare an, al doilea weekend din septembrie."*

Valeru Ciurea

Istoria vie la Conacul Goleştilor

A doua ediție a festivalului *„Din vremea arnăuților și pandurilor”* desfășurat în 26–27 septembrie 2026 la Muzeul Goleşti este o reconstituire istorică a perioadei de la sfârşitul epocii fanariote şi începuturilor modernității româneşti.

Sâmbătă, 26 septembrie, domeniul Goleştilor a fost populat de grupuri de reconstituire istorică, în special *Historia Renascita* şi *6 Dorobanți*. Au fost amenajate tabere militare şi civile, cu uniforme, echipamente, demonstrații şi activități interactive.

Publicul a putut vedea inclusiv turnarea gloanțelor din plumb, scriere cu alfabet chirilic, confecționarea unor cărți poştale inspirate de epocă şi activități legate de corespondența militară, dar bucătăria de campanie şi alte bucătării improvizate, cu mirosuri şi arome mai mult decât îmbietoare.

Andrei Pogăceaş, istoric militar, membru al *Asociației Historia Renascita*, din Piteşti a făcut prezentarea a tot ce s-a putut vedea în Parcul Goleştilor în 26-27 septembrie 2026.

— Ce este cu această desfăşurare de forțe aici, în parcul conacului Goleştilor?

— *Reconstituim anul 1821 aici, la Goleşti, la conacul familiei Golescu, unde Tudor Vladimirescu a fost prins, în ultima sa noapte de viață. Sunt trei trupe aici: membrii Asociației Historia Renascita din Piteşti, cu straie şi echipamente din epoca fanariotă, mai exact de final de epocă fanariotă; membrii Asociației 6 Dorobanți din București, care au venit în uniforme de la 1830, de pe vremea domnitorului Gheorghe Bibescu, şi o trupă de muzică numită „Trei Parale” care cântă de vreo douăzeci de ani cântece româneşti din perioada secolului al XIX-lea. Sunt lăutari de pe vremea lui Anton Pann, Barbu Lăutaru şi perioada aceea în care existau astfel de trupe, unele itinerante, altele care cântau prin bodegi, cântau pe la boieri.*

Pentru anul acesta am reuşit să refacem pentru prima dată în istorie costumul pe care l-ar fi purtat Tudor Vladimirescu la 1821, nu doar croiul, ci şi din materiale care erau folosite pe atunci, postav în general, şi l-am refăcut aşa cum apare echipamentul lui în imaginile vremii.

— Ce a văzut publicul aici la Goleşti a fost mai mult decât o lecție de istorie, a fost şi prezentare de costume din perioada respectivă, de arme, de bucătărie, de multe alte lucruri. De unde v-a venit ideea să recreați istoria acestui segment istoric?

— *Trupa şi-a început activitatea cu zece ani în urmă, la Piteşti, cu Daci şi Romani, la care apoi s-au adăugat Celți, Varegi (adică vikingi), apoi armata regală română din primul război mondial. În colaborare cu Muzeul Câmpulung Muscel avem detaşamentul Mateiaş, în onoarea mausoleului de la Mateiaş. În urmă cu trei-patru ani am început acest proiect cu Tudor Vladimirescu şi perioada fanariotă. Eu am un doctorat chiar pe armatele fanariote, terminat în 2012 şi este o foarte mare plăcere şi bucurie să pun în practică ceea ce am studiat atunci. Avem relativ puține imagini din perioada cu trupe fanariote dar avem foarte multe descrieri. Noi reconstituim o mică parte din puzderia aia de trupe care existau, care mai de care mai colorate, unele chiar cu uniforme. Sper să ajungem într-o bună zi şi acolo. Mai avem un proiect cu Horea Cloşca şi Crişan pe care îl derulăm împreună cu prietenii noştri de la Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia. Mai avem în plan şi alte perioade istorice dar, deocamdată, partea cu perioada fanariotă este una foarte exotică şi foarte gustată, fiindcă suntem singurii din țară care refacem perioada asta: daci, romani, Primul Război Mondial, Perioada Medievală… Perioada fanariotă prinde foarte bine la public fiindcă este o perioadă care nu a prea fost studiată nici în perioada comunistă - atunci a fost demonizată, fanarioții erau considerați ultimii nenorociți, care au furat țara, care au jefuit, au făcut numai rele. Suntem trei istorici aici care ne ocupăm de perioada fanariotă,*

îl avem pe domnul profesor Tudor Dinu de la Universitatea Bucureşti, pe domnul profesor Claudiu Neagoe de la Universitatea Piteşti şi eu. Îl mai avem şi pe Radu Oltean care are o carte absolut superbă despre Tudor Vladimirescu şi perioada lui, cu nişte ilustraţii absolut excepţionale, cu un nivel de ilustraţie care nu mai poate fi atins. Noi, cei care ne-am apucat de studiat epoca fanariotă acum, după perioada comunistă, în ultimii ani chiar am reuşit să vedem că de fapt a fost o perioadă foarte interesantă atunci. Sunt şi războaiele ruso-turce care distrug Ţările Române, fiindcă ele au loc pe teritoriul celor două ţări române extracarpatice. Situaţia nu era deloc bună dar studiind această perioadă vedem tot felul de nuanţe şi tot felul de adevăruri şi de realităţi care n-au fost studiate pentru că noi n-am avut specialişti pe epoca fanariotă, până la noi trei erau puţini istorici care se ocupau de perioada asta la noi. Este fain şi pentru noi fiindcă descoperim o lume nouă. Aţi văzut şi recuzita pe care o avem.

— Există cerere pentru astfel de demonstraţii, de lecţii de istorie vie?

— *Da, chiar există. Mai ales perioada asta fanariotă e la mare căutare. Publicul vine şi gustă perioada asta - gustă chiar la propriu, pentru că avem şi bucătărie, avem cafeaua, bucătăria cu dulceţuri şi rahat - care era la modă atunci. Este o lecţie de istorie vie unde lumea vine – în special copiii - şi poate vedea şi atinge diversele obiecte din acea perioadă, să ia parte la diverse ateliere. Încă nu avem ateliere interactive pe perioada fanariotă dar încet, încet o să le facem şi pe acestea. Gândiţi-vă că cei pe care i-aţi văzut astăzi îmbrăcaţi ca în vremea fanarioţilor sunt aceiaşi oameni care sunt şi daci, şi romani, şi celti, şi armata regală. Noi le facem pe toate. Chiar dacă unii au părul lung, alţii au barbă, astăzi sunt cei pe care i-aţi văzut iar mâine dacă îi vedeţi daci, vor fi daci. Oamenii noştri s-au obişnuit de atâţia ani de când facem activitatea asta. Eu o fac din 2009, am început la Cluj. Intrăm în pielea personajului foarte bine pentru că facem nişte poveşti ale fiecăruia, care de unde e. Exact cum fac actorii pentru rolurile lor.*

„Cafea, tutun, dulceţi”

În loggia conacului Goleştilor, devenită neîncăpătoare pentru publicul prezent, pornind de la astăzi banala întrebare *„Bem o cafea?”*, istoricul Tudor Dinu a făcut o savuroasă prezentare nu doar a volumului bogat ilustrat scris de domnia sa, *„Cafea, tutun, dulceţi. Deliciile Orientului în ţările române”*, ci şi o incursiune în viaţa socială, economică şi politică a unor vremuri demult apuse, trecând în revistă tabieturi otomane împământenite şi pe la noi, *„... o erudită călătorie senzorială prin secolele XVII–XIX, explorând introducerea, asimilarea şi evoluţia cafelei, a tutunului şi a dulceţurilor în Ţara Românească şi Moldova (...).”*

În prezentarea cărţii, editura Humanitas mai spune: *„Această splendidă istorie ilustrată este totodată un ghid antropologic al acelui* dolce far niente *moldovalah, care ne dezvăluie un întreg univers social, menit să aducă în toate întâmplările vieţii „mulţămire trupului şi mângâiere sufletului”.”*

Profesorul şi istoricul Tudor Dinu are un fel de a povesti care te face să trăieşti aproape senzorial ceea ce cuvintele domniei sale descriu.

„Cartea „Cafea, tutun, dulceţi. Deliciile Orientului în ţările române” reprezintă o invitaţie de a cunoaşte şi a ne bucura de plăcerile pe care le-au dezvoltat într-un mod atât de fascinant strămoşii noştri, savurând o cafea amară, turcească, însoţită de dulceţuri rafinate, de cofeturi, de şerbet.

Cercetarea începe din momentul în care cafeaua şi tutunul pătrund în Ţările Române, mai exact în a doua jumătate a secolului al XVII-lea, şi se termină la 1859. Documentarea - care s-a bazat în egală măsură pe documentele istorice, pe literatura noastră de până la jumătatea secolului alXIX-lea, şi pe studierea obiectelor ţinând de recuzita cafelei şi a tutunului păstrate în muzeele noastre - a durat cam doi ani şi jumătate iar scrierea cărţii cam un an.”

Muzeul Goleşti, locul în care se întâmplă multe

Soldaţi români, otomani, arnăuţi, panduri, palicari şi ţărani români, vetre improvizate pe care se pregăteau mâncăruri specifice perioadei şi etniilor, o cafenea improvizată, o tarabă cu delicatesuri, un atelier de caligrafie cu scriere chirilică şi cu instrumentele acelei epoci, atelier de turnat plumbi pentru flinte, expoziţii diverse cu arme, iatagane, baionete şi stilete, personaje rupte din acele timpuri (de parcă actorii erau selectaţi în urma unui casting deosebit), multe alte atracţii. Şi public. Mult public. Printre toţi aceştia l-am găsit pe Iustin Dejanu, managerul Muzeului Viticulturii şi Pomiculturii Goleşti, cel care împreună cu o mână de oameni inimoşi, specialişti şi istorici dau suflet acestui miracol cultural şi istoric, muzeul Goleştilor.

— Ce se întâmplă în aceste două zile aici, la conacul Goleştilor?

— *O adevărată desfăşurare de forţe, arnăuţi, panduri, armata*

română, ieniceri... Ne-au ocupat conacul, au ocupat Parcul Goleştilor, au pus stăpânire pe el. Au venit înarmaţi până în dinţi, şi-au întins fiecare tabăra, fac mâncare ca în vremurile lor, toarnă plumbi pentru flinte, îşi ascut iataganele şi hangerele. Ne explică şi nouă, publicului, ce arme folosesc, ce veşmintele îmbracă. Ceea ce vedeţi aici desfăşurat în tabăra de la Goleşti, este rezultatul unei munci foarte laborioase de cercetare asupra vremurilor fanariote. Sunt istorici, sunt toţi oamenii foarte bine instruiţi, cu doctorate şi cărţi scrise, care au făcut multă cercetare, care au investit foarte mulţi bani pentru a-şi cumpăra recuzita pe care o vedeţi. Sunt oameni care fac ceea ce fac din pasiune, nu câştigă averi din povestea asta, nu este o afacere, este pur şi simplu rodul pasiunii.

— De ce la Muzeul de la Goleşti?

— *Pentru că multe se învârt în jurul Muzeului de la Goleşti. Domnul profesor Tudor Dinu ne spunea că la Goleşti a găsit conexiuni către foarte multe orizonturi ale cercetării istorice. Atât arnăuţi şi panduri, atât delicii ale perioadei fanariote, atât Tudor Vladimirescu care şi-a petrecut aici ultimele zile de libertate. Acum face cercetări în domeniul viei, vinurilor şi rachiurilor. Noi, aici, îmbinăm foarte multe elemente. Gândiţi-vă că acest conac al Goleştilor a traversat acea perioadă istorică pe care dumnealor o resuscitează aici, o redau publicului. Conacul construit de Stroe Leurdeanu este de dinaintea domniilor fanariote, datează de la 1640. Este adevărat că boierii Goleşti, mai ales Stroe Leurdeanu, au fost un adversari al domniilor fanariote şi adversari ai boierilor de origine grecească, ai cantacuzinilor, însă au traversat perioada fanariotă care a lăsat urme asupra acestui domeniu de la Goleşti. Sunt foarte multe conexiuni între Goleşti şi perioada fanariotă, între Goleşti şi familiile cu care se înrudeau, cu familia Craioveştilor, cu familia Brâncovenilor şi aşa mai departe.*

— Am observat că deşi prezentarea suna ca o lecţie de istorie, publicul a stat foarte atent şi... răbdător.

— *Da, pentru că sunt spectaculoşi, şi nu doar prin veşmintele pe care le poartă şi prin recuzita meticulos reconstituită. Prin ceea ce facem aici, tinerii, copii, toţi cei care participă învaţă istoria noastră cea adevărată. Suntem la a doua ediţie a acestui festivalul, dar înainte de asta noi am avut mai multe colaborări şi cu domnul profesor Tudor Dinu, şi cu domnul profesor Claudiu Neagoe, şi cu domnul profesor Cătălin Drăghici - cel care a ilustrat foarte multe manuale şi cărţi de istorie – şi, de asemenea, cu domnul Radu Oltean, care este printre cei mai buni desenatori şi ilustratori de cărţi de istorie. Toate astea se traduc în adevărate lecţii de istorie. Noi am avut nenumărate sesiuni cu studenţii de la istorie pe partea fanariotă. Domnul Claudiu Neagoe a făcut în fiecare an câte o sesiune de comunicări ştiinţifice cu studenţii domniei sale aici, la Goleşti. Tot aici am avut prezentări de vestimentaţie şi de arme din acea epocă. De cel puţin şapte-opt ani colaborăm în acest domeniu şi într-adevăr sunt lecţii de istorie pentru că şi noi avem un rol didactic aici.*

Ultima noapte a lui Tudor Vladimirescu

În seara zilei de sâmbătă, 26 septembrie 2026, unul dintre

cele mai aşteptate momente a fost reconstituirea arestării lui Tudor Vladimirescu, petrecută în ziua de 21 a lunii mai 1821, cu punerea în scenă a taberelor militare ale arnăuţilor (gărzile înarmate din perioada fanariotă) şi ale pandurilor lui Tudor Vladimirescu, Conacul Goleşti[1] fiind spaţiul unde Tudor Vladimirescu şi-a stabilit ultima tabără militară şi şi-a petrecut ultimele zile de libertate, între 18 şi 21 mai 1821, înainte de a fi capturat. Au fost reconstituite dialogurile şi starea de spirit de atunci, publicului primind o lecţie vie de istorie exact în spaţiul în care s-a produs evenimentul.

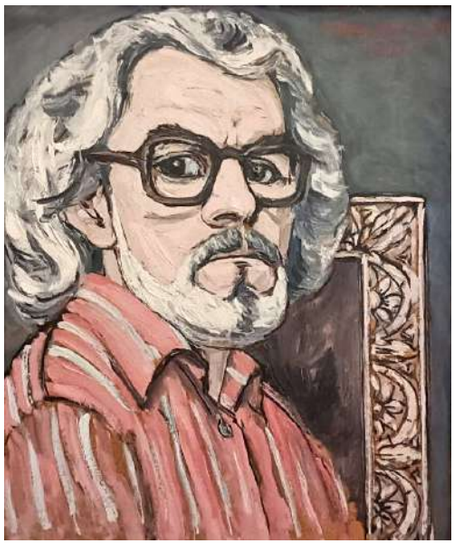

Seara, lăutarii de la *Trei Parale* au susţinut un concert pe „scena" improvizată în Parcul conacului boierilor Goleşti, spre bucuria şi încântarea atât a publicului cât şi a actorilor participanţi.

Valeru Ciurea

[1] Conacul familiei Goleşti a traversat întreaga perioadă fanariotă (1711/1716 – 1821), fiind un martor cheie al transformărilor sociale şi politice. A fost şi refugiu dar şi centru politic. Datorită fortificaţiilor sale, conacul a servit adesea drept punct de întâlnire pentru marii boieri pământeni care complotau sau negociau cu domnii fanarioţi numiţi de la Istanbul.

Maestrul SPIRU VERGULESCU, cel de dincolo de timp

În 13 septembrie 1934, într-o casă de pe strada Malul Livezi, la numărul 13, *„... într-o zi de joi, la început de toamnă, într-un loc mirific de pe malul stâng al Oltului, pe povârnișul unui deal de la marginea Slatinei”* - după cum îi plăcea artistului să spună -, a fost născut Spiru Vergulescu, un artist plastic de mare valoare dar și un om deosebit, care și-a iubit cu patimă nu numai arta sa ci și locurile natale, părinții, și pe cea care avea să-i fie soția și prietena sa cea mai bună, Gunka.

Împlinise doi ani când a fost dus în București, intrând astfel în familia unui frate al mamei sale, care era nevăzătoare. Aici a început formarea sa ca artist și ca om de cultură, mama sa adoptivă, mama Aglaia, pe care a iubit-o nespus, îndrumându-l în această direcție după ce a observat talentul lui la desen.

A urmat Liceul de arte plastice „Nicolae Tonitza”, din București, secția pictură, pe care l-a absolvit, după care face studii de pictură monumentală și urmează cursurile secției de pictură de șevalet la Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu”.

Debutul său artistic a avut loc în 1961 la expoziția lucrărilor de diplomă a Institutelor de arte plastice de la București și Cluj, pentru ca în anul 1968 să deschidă prima expoziție personală la sala Dalles, București și să devină membru al Uniunii Artiștilor Plastici.

Aproape anual, pictorul Spiru Vergulescu a fost prezent cu expoziții personale sau de grup în galerii de artă din București, Arad, Constanța, Iași, Craiova, Slatina, Drobeta Turnu Severin, dar și la Chișinău, Cernăuți, Ruse, Sifia.

Legat de Slatina nu doar prin naștere ci, mai ales, prin dragostea cu care a revenit la casa în care se născuse, reconstruind-o din temelii exact așa cum fusese ea în timpul copilăriei sale, artistul plastic Spiru Vergulescu este cel de al cărui nume se leagă nașterea la Muzeul de Istorie din Slatina a unei galerii de artă și a unei pinacoteci impresionante.

În toamna anului 1992, pășeam împreună cu maestrul Spiru Vergulescu pe poarta casei părintești de pe Malul Livezi numărul 13, pe care o răscumpărase. Mi-a prezentat casa, depănând amintiri. Voia să o refacă din temelii și să o transforme în muzeu iar alături de ea să își facă atelierul. Mi-a spus de hotărârea sa de a se muta în Slatina împreună cu Gunka, soția sa, povestea lor de dragoste fiind una extraordinară.

Casa părintească, reconstruită, a transformat-o, până prin anul 1996, așa cum și-a dorit, în Casa Muzeu „Gunka și Spiru Vergulescu”. Printre sutele de ore filmate și arhivate dețin, probabil, și imaginile cu casa de atunci, din 1993, tot așa cum am interviuri cu domnia-sa, imagini de la aniversările pe care îi plăcea să le organizeze cu prieteni la el acasă, pe Malul Livezi ori la București, imagini de la expozițiile din Craiova, București și Slatina.

Am fost unul dintre privilegiații care au avut șansa de a sta mult în preajma Maestrului. Poate nu atât cât ar fi trebuit, dar, cu siguranță suficient cât să stăm de vorbă spre a-mi destăinui multe din întâmplările și trăirile din viața sa.

În anul 1995, după cea de-a 27-a expoziție personală a maestrului organizată la Muzeul de Artă din Craiova, am vrut să aflu detalii legate de dorita secție de artă a Muzeului Județean Olt.

- Maestre, îmi mărturisiați că este prima expoziție pe care nu o panotați dumneavoastră. Cum vi s-a părut expoziția?

- Prin 1973 am făcut o listă cu organizarea expozițiilor mele până la 80 de ani și am ajuns la concluzia că până la această vârstă o să fac singur expoziția, iar după 80 de ani să-mi facă alții. Uite că nu a fost așa și acum, la vârsta de 61 de ani, am avut surpriza să fiu solicitat de Muzeul

de Artă din Craiova și să-mi trimită lucrări Muzeul din Slatina acolo, la Craiova. Nu vă spun ce emoții am putut să am în această perioadă când nu credeam că poate să intre în pielea mea și să înțeleagă cum am gândit eu panotarea acestor tablouri, lucru care un artist îl face prin asociere, după o ordine a artistului. Când am intrat în sala de expoziție - lucru care a fost un privilegiu pentru mine, deoarece nimeni nu intrase până atunci -, expoziția parcă ar fi fost făcută de mine. Și am zis: Uite, domnule, chiar există oameni care pot înțelege artistul, să organizeze expoziția așa cum trebuie. Am fost foarte fericit, pentru că expoziția îmi era prietenă, erau lucrările mele și nu îmi erau străine. În cele trei săli au fost frumos aranjate 51 de lucrări, 50 de la muzeu și de la mine și una care era din patrimoniul lor, căreia trebuia să-i găsească locul potrivit, era o lucrare extraordinar de interesantă, foarte strâns apropiată de genul de lucrări pe care le-am făcut într-o anume perioadă.

- Maestre, trebuie să vă spun că m-am simțit fericit acolo, în sălile Muzeului de Artă când am văzut că jumătate dintre cei prezenți au fost slătineni. În același timp, am fost și puțin trist pentru că acești slătineni au fost nevoiți să vină la Craiova să vadă o expoziție a lucrărilor donate Muzeului Județean Olt, când de fapt ar fi trebuit să le vadă la Slatina, la Secția de Artă a Muzeului Județean. De ce nu s-a făcut până acum Secția de Artă, știm și nu știm. Știm că s-a dat o clădire special pentru această secție de artă, știm că acolo încă mai funcționează administrația financiară, știm că după ce se va muta va fi nevoie de foarte mulți bani pentru a putea fi transformată într-un spațiu adecvat.

Dumneavoastră, ca artist care a donat - și sunt mulți alții care, la rugămintea dumneavoastră și-au dat acceptul de a dona lucrări Secției de Artă a Muzeului Județean Olt -, ce simțiți când vedeți că lucrările pe care le-ați donat rămân într-un depozit, ca și înainte, nevăzute de nimeni, când ar trebui puse undeva, să le vadă toată lumea?

- Că rămân în depozit aceste lucrări, nu e chiar o nenorocire. Eu încă sper că lucrurile se vor rezolva, așa cum a promis domnul prefect (Marin Diaconescu, n.a.) ultima dată când ne-am văzut la o sesiune de comunicări, legate de arheologie și istorie. A spus foarte clar, fără să fie determinat de cineva, că Palatul Comunal va fi transformat în muzeu de artă și etnografie. Lucrul acesta pe mine mă încântă și vreau să spun că indiferent dacă e vorba de mine sau de alți artiști, nu poate fi vorba decât de un câștig pentru municipalitate, iar că la expoziția mea de astăzi, de la Muzeul de Artă din Craiova, au fost foarte mulți slătineni, asta nu face decât să mă încânte. Faptul că au fost foarte puțini din Craiova, nu știu dacă pot să mă necăjesc, dar principalul este că cei care au venit, puțini, au fost curioși sau interesați să vadă cu ce ne prezentăm noi. Ceea ce m-a încântat pe mine foarte tare a fost faptul că lucrările pe care le-am donat muzeului din Slatina și care nu sunt deloc puține, 50 de lucrări și 30 de desene - aici au fost expuse numai picturile -, au stat foarte bine în muzeu. Chiar spuneam cuiva: dacă mâine aș muri, încă nu aș avea motiv să mă neliniștesc, pentru că lucrările acestea mă susțin foarte bine. A fost un moment foarte frumos la Craiova și personal nu m-am făcut de râs și muzeul din Slatina are cu ce să se laude, asta lăsând la o parte, așa, o falsă modestie. La Slatina există talente care ar putea foarte bine să se manifeste, iar când muzeul va fi organizat în Palatul Comunal, am convingerea că, deși nu este o casă atât de somptuoasă ca la Craiova, aici se va organiza un muzeu extraordinar de frumos. Personal, am promisiuni de la colegii mei din București, de a obține de la ei lucrări foarte valoroase, cel puțin două de la fiecare artist, lucrări cu care se poate face un muzeu de artă contemporană de cea mai mare frumusețe.

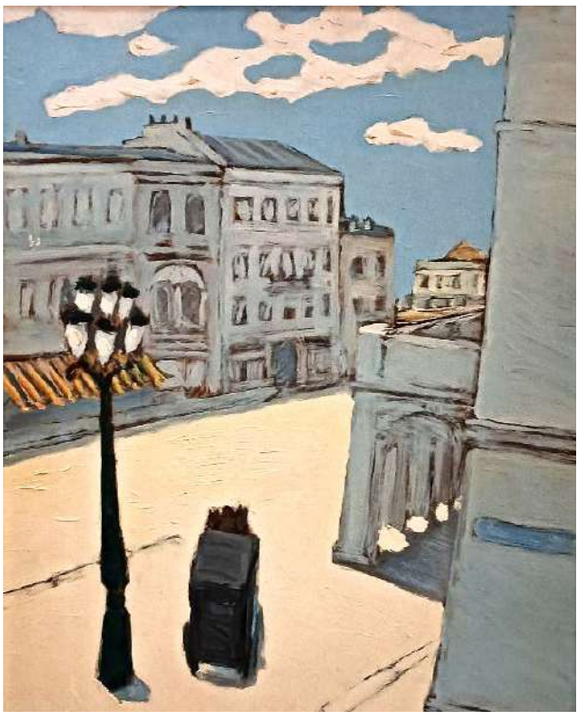
- La Craiova erați emoționat. Emoționat erați și la București în urmă cu câteva luni și voiam să vă întreb dacă la fiecare vernisaj sunteți la fel de emoționat.

- Sunt emoționat, deoarece o ieșire în public este un eveniment foarte important pentru mine și mă tem, deși sunt foarte convins de ceea ce prezint, ca nu cumva să greșesc pe undeva și să am reacții nepotrivite. Eu zic că un artist autentic, dacă nu are emoții, nu e artist. Gândiți-vă la actori. Actorul când intră fără emoții pe scenă, acesta nefiind artist, spune rolul rece, iese din scenă dar nu a emoționat publicul. Un actor când are emoții, emoționează publicul. Așa se întâmplă și cu noi, pictorii. Eu am emoții pentru că pictura vreau să îl capteze pe privitor și să îl pună să gândească. Nu pot spune: ei și ce, erau niște peisaje citadine, niște portrete, niște picturi statice, niște flori. Nu e chiar așa. În momentul când această expoziție trece așa, înseamnă că nu și-a atins scopul. Scopul nu este numai educativ, cât și de sensibilizare a privitorului și de a-l prinde în așa fel încât el să nu uite această expoziție mult timp și să se gândească la acele lucruri pe care nu le-a înțeles cum trebuie.

- Ca să încheiem optimist discuția noastră. Dacă se hotărăște în sfârșit administrația locală să dea acel spațiu secției de artă a Muzeului Județean, putem spera ca în septembrie-octombrie (1996,

n.a.) să vedem expuse lucrările dumneavoastră şi ale altor artişti plastici pe simezele acestui muzeu?

- Aceasta nu depinde numai de mine sau de oficialităţile municipale, ci depinde şi de sectorul financiar care ocupă încă acest spaţiu în Palatul Comunal şi pe care ar trebui să-l elibereze cât se poate de repede întrucât acolo unde dumnealor şi- au construit secţie financiară, lucrurile sunt foarte clare, au reuşit să-şi facă o construcţie foarte frumoasă şi nu văd de ce ar mai întinde şederea aici, întrucât muzeul ar trebui să lupte în adaptarea acestui local pentru Muzeul de artă. Eu personal, sper ca într-adevăr după 1 ianuarie (1996, n.n.), cât se poate de curând, spaţiul să fie eliberat ca Muzeul judeţean să poate să intre şi să vadă despre ce este vorba şi să rearanjeze. Eu am fost cu doamna directoare pe acolo, am văzut spaţiile, sunt multe, dar întrucât au fost fărâmiţate ca să facă birouri mici, ele trebuiesc din nou readuse la forma iniţială şi să se poată face săli potrivite pentru o expoziţie. Expoziţiile vor fi în două-trei săli. Eu voi mai dona muzeului şi nişte desene, poate şi alte picturi, dar în acest timp va trebui să aibă măcar o sală cu lucrări, pentru că e păcat ca într-un oraş ca Slatina, având un spaţiu aşa de frumos, de generos, cum este Palatul Comunal, să nu fie reprezentări artistice. Eu am vorbit cu artiştii care provin din Olt, printre care Bălaşa, Ion Popescu Negreni care sunt dispuşi să dea lucrări însă cu condiţia ca acest muzeu să ia naştere. Eu am semnat în alb, cum s-ar zice, ei nu sunt dispuşi să semneze în alb şi au dreptate. Dar sperăm că lucrurile, rezolvându-se, vor dona şi ei muzeului nostru o serie de lucrări şi alături de ceilalţi artişti, care nu sunt din zonă şi vor să doneze, se va putea face Muzeul de Artă Contemporană foarte frumos. În plus de asta, aici, la noi, sunt mulţi artişti plastici dar vreau să mă refer doar la unul, Nicolae Truţă, care se cunoaşte cât de mult efort depune pentru ridicarea unui muzeu al oraşului, pentru depistarea talentelor, pentru îndrumarea acestora şi determinarea lor să meargă la studii superioare ca să devină cu adevărat artişti bine pregătiţi. El însuşi ar trebui să aibă o sală foarte frumoasă, ba chiar două cu lucrările pe care le are, dintre care se pot alege foarte, foarte multe lucrări, să prezinte cel mai frumos mod posibil. Nu doresc ca acest muzeu să fie un muzeu cu lucrări doar ale altora, sau ale mele. Vreau să fie cu lucrări ale tuturor artiştilor

care se manifestă în judeţ şi care pot să reprezinte judeţul ca un focar de cultură autentic. Aşa că este foarte interesant de mers pe linia aceasta, iar eu am convingerea, aşa cum m-a încredinţat şi domnul prefect, că lucrul se va rezolva şi sunt bucuros că vom avea în sfârşit un muzeu de artă în Slatina. Acest oraş merită, iar lumea chiar dacă nu este obişnuită cu aşa ceva se va obişnui pe parcurs, în aşa fel încât va simţi nevoie să-l viziteze şi să aibă tot timpul în vedere ca acest muzeu să fie cunoscut în cel mai mic amănunt al său.

- Iar atunci când vor merge în alte localităţi, să se mândrească cu faptul că la Slatina există un muzeu de artă.

- Expoziţia de la Craiova dovedeşte încă o dată în plus că artiştii Oltului sunt capabili să facă faţă oriunde din punct de vedere cultural şi artistic. A fost un moment foarte frumos iar slătinenii nu se vor ruşina deloc cu lucrările din patrimoniul viitoarei secţii de artă, care îmi aparţin. Eu însumi am fost extrem de încântat când am văzut că nu mă fac de râs într-un muzeu de prestigiu cum este cel din Craiova.

În Casa Muzeu „Gunka şi Spiru Vergulescu", precum şi în atelierul de lucru al artistului, vizitatorii pot admira lucrările de pictură lăsate în casă, albume de grafică desenate în tuş cu peniţa, piese de mobilier de epocă, podoabe de argint moştenite de Gunka de la strămoşii săi din Bulgaria, o vitrină pictată, o măsuţă cu două scaune sculptate, un fotoliu florentin, violoncelul şi pianina la care a cântat Gunka Vergulescu, soţia sa, o muziciană desăvârşită.

Donaţia făcută de Gunka şi Spiru Vergulescu (reprezentată de cele 50 picturi în ulei şi 30 desene) a fost - alături de lucrări ale pictorului Ion Popescu Negreni - începutul unei colecţii impresionante de artă plastică (pictură, sculptură, desen şi acuarelă). A fost meritul artistului faptul de a fi reuşit să convingă şi pe alţi colegi de breaslă să facă donaţii acestei secţii.

Atunci când Slatina a sărbătorit 625 de ani de la atestarea documentară, în 20 ianuarie 1993, artistul plastic Spiru Vergulescu a primit titlul de Cetăţean de onoare al municipiului Slatina.

A urmat o perioadă de speranţe, de eforturi, de căutări şi de administrare a unor relaţii pe baza cărora Spiru Vergulescu voia să clădească ceea ce visase, o secţia de artă la Muzeul Judeţean Olt.

(continuare în numărul viitor)

Valeru Ciurea

Publicaţie a editurii VIC / ISSN 3120-2535 ISSN-L 3120-2535 / Fondată: aprilie 2026 / Fondator: Valeru Ciurea
Redacţia şi administraţia: Strada Fântâna Mare 35A, Curtişoara, Olt / Redactor şef şi tehnoredactor : Valeru CIUREA
Colaboratori: Dan ALEXOAE, Dan ŞLALAPA